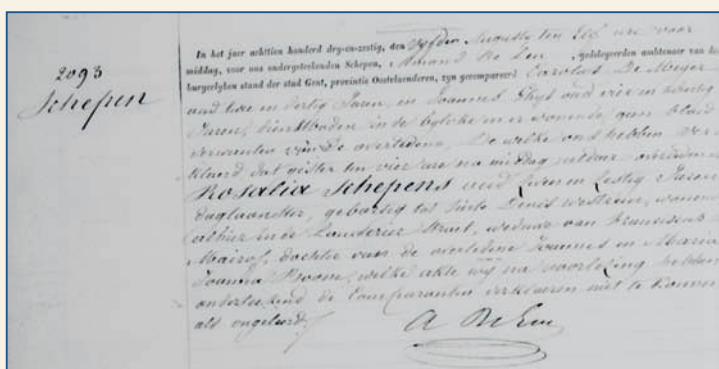

Zoeken naar personen in de collecties van het Rijksarchief

Op zoek naar informatie over uw voorouders? Neem dan zeker eens een kijkje in de databank 'Zoeken naar personen' van het Rijksarchief (<http://search.arch.be/nl/zoeken-naar-personen>). Deze zoekrobot is het resultaat van het decennia-lange werk van vele vrijwilligers. Miljoenen archiefdocumenten werden op een systematische wijze geanalyseerd en beschreven. Naast een korte beschrijving van de akte (inhoud, type, datering en plaats) werden ook de hierin vermelde persoonsgegevens opgenomen. De overgrote meerderheid van de geanalyseerde akten zijn afkomstig van de parochieregisters en de registers van de burgerlijke stand. Ook andere types vonden hun weg naar de databank, zoals notariële schepenaakten, staten van goed en erfenisaangiften, militiedossiers en gevangenisregisters, bidprentjes en rouwbrieven,...

De wetgeving betreffende de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (Privacywet) verbiedt het om persoonsgegevens jonger dan honderd jaar aan derden ter beschikking te stellen. Concreet betekent dit dat via de zoekrobot geen gegevens van na 1916 te vinden zijn. U zal uzelf dus niet tegen het lijf lopen! De databank bevat in principe informatie over alle Belgische steden en gemeenten, maar sommige provincies of regio's zijn beter vertegenwoordigd dan andere. Ook informatie over Belgen die in het buitenland zijn overleden of die grensgemeenten bewoonden die nu tot een van de buurlanden behoren, maar vroeger tot België, is in de databank opgenomen.

Gegevens van de akte nr. 2093	
Project	Burgerlijke stand - Project Demogen Visu
Type akte	Burgerlijke Stand / Overlijdensakte
Gemeente	Gent
Inhoudsomschrijving	Overlijdensakte
Aktedatum	05-08-1863
Personen op deze akte	
Overledene	
Naam	Rosalia Schepens
Geboorteplaats	Sint-Denijs-Westrem
Leeftijd	67 jaar
Woonplaats	Gent Lauwerier straet
Beroep	dagloonster
Burgerlijke staat	verweduwd
Overlijdensdatum/Plaats	04-08-1863 om 16:00 te Gent
Opmerkingen	overleden in de Bijloke

Voorbeeld 1: Vrij zoeken naar 'Rosalia Schepens', '1860-1865' en 'Gent'. Onder het resultaat in de zoekrobot 'Zoeken naar Personen', boven de originele overlijdensakte van Rosalia Schepens op 5 augustus 1863 te Gent

Laissez passer délivré à
 Vrijgeleide afgeleverd als N° 2146

Boekmeyer
 Julius Josephus pr. v.n.
 de Nationalité Belge né à Gand
 van Belgische Nationaliteit geboren te
 le 15-4-1884
 den
 demeurant en Hollande à Amsterdam
 wonende in Holland te
 pour se rendre à Gand
 om zich te begeven naar
 via Zelzate (avec met)
 Mme Boekmeyer née
 Vander Meulen Rachel Rose

pour
 voor

Empreinte
 Afdruk

Signature
 Handteekening

Pièces présentées
 Aangeboden stukken

Pièces retirées
 Ingehouden stukken

138939
 114308

Gegevens van de akte [Print deze akte](#)

Project	Vrijgeleiden – Officieel Belgisch comité voor Nederland
Type akte	Vrijgeleide
Gemeente	
Inhoudsomschrijving	Vrijgeleide
Aktedatum	01-01-1919 (1918-1919)
Opmerkingen	Terugkeer = Amsterdam via Zelzate naar Gent Foto aanwezig

Personen op deze akte

Persoon vermeld in document

Naam	Julius Josephus Boekmeyer
Geboortedatum/Plaats	15-04-1884 geboren te Gent

Persoon vermeld in document

Naam	Rachel Rose Vander Meulen
Opmerkingen	echtgenote

Voorbeeld 2: Specifiek zoeken naar 'Boekmeyer Julius Josephus' ('eerste persoon') en 'Vander Meulen Rachel Rose' ('tweede persoon'). Onder het resultaat in de zoekrobot 'Zoeken naar Personen', boven de originele vrijgeleide van Julius Josephus Boekmeyer

EENVOUDIG ZOEKEN

Hoe gaat u nu van start? Er zijn twee manieren om een zoekopdracht te lanceren. De eerste en eenvoudigste is het 'vrij zoeken'. Als u een familienaam en/of voornaam in dit venster intikt, dan gaat de zoekrobot in alle geanalyseerde akten op zoek naar deze zoekterm(en). Het invullen van een periode of plaats beperkt het aantal zoekresultaten en maakt het 'vrij zoeken' iets specifieker.

GEAVANCEERD ZOEKEN

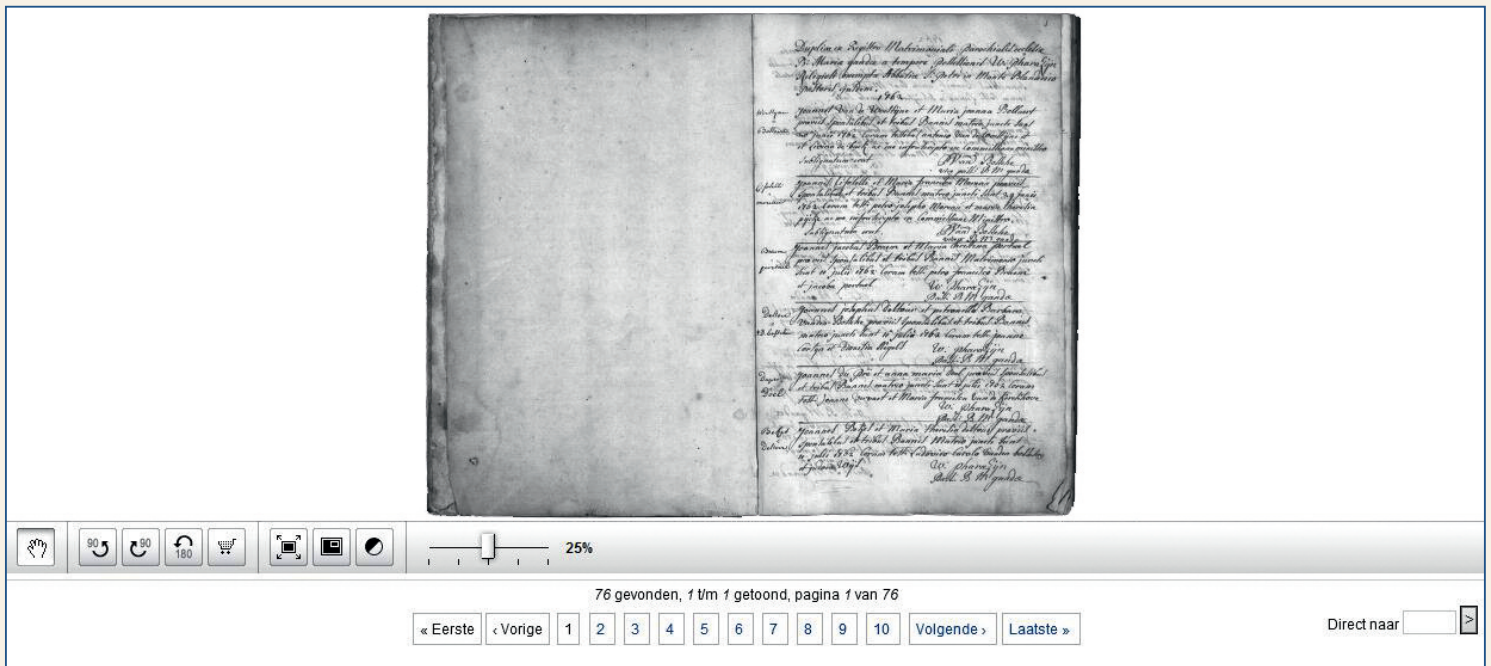
Gezien de grote hoeveelheid gegevens is het echter aan te raden om specifieker te zoeken en aan de slag te gaan met 'Eerste persoon' en/of 'Tweede persoon' (in de linker kolom). Ook hier is het mogelijk om de zoekopdracht nog verder te verfijnen door het invoeren van bijkomende gegevens, zoals periode, plaats, beroep en rol in de akte. Opgelet: hoe meer gegevens er worden ingevuld, hoe kleiner de kans op een succesvol resultaat is. Niet alleen omdat de combinatie niet te vinden is, maar ook omdat nog niet alle parochieregisters of registers van de burgerlijke stand geanalyseerd werden.

NAAMSvarianten

De schrijfwijze van familienamen kan in de loop van de tijd (meerdere malen) veranderd zijn. Om dit probleem te verhelpen, werden de knoppen 'Exact' en 'Klinkt als' geïntroduceerd. Als u 'Exact' aanvinkt, dan zal de zoekrobot enkel zoeken op de ingevoerde schrijfwijze, bijvoorbeeld 'Beekmans'. Kiest u daarentegen voor 'Klinkt als', dan wordt er ook gezocht op varianten, zoals bijvoorbeeld 'Beekman' of 'Backmans'. Voorvoegsels van familienamen bestaan ook in vele varianten, bijvoorbeeld 'Van de Perre', 'Vande Perre', 'Vanderperren',... De oplossing hier is om het voorvoegsel te vervangen door een asterisk (*) (bijvoorbeeld *Perre). Zo worden alle mogelijke schrijfwijzen gevonden.

DE ORIGINELE BRONNEN RAADPLEGEN

Elke databank is mensenwerk en bevat dus fouten. Controleer daarom de gegevens in de databank met die in de originele akte om helemaal zeker te zijn. De niet-genealogische bronnen, zoals boedelinventarissen of testamenten, zijn voorlopig enkel in de leesalen van de archiefbewaarplaatsen te consulteren. Akten uit de parochieregisters of registers van de burgerlijke stand daarentegen zijn dikwijls ook al digitaal te raadplegen via de zoekwebsite van het Rijksarchief (na aanmaak van een gratis account).

Voorbeeld 3: Huwelijksregister van de Sint-Pietersparochie voor de jaren 1762 tot 1778

Zo is ongeveer zestig procent van de burgerlijke stand (ouder dan 1916) ontsloten. In januari 2018 zal vermoedelijk de volledige collectie online toegankelijk zijn. Intussen is het voor de ontbrekende steden en gemeenten behelpen met de bestaande microfilms of de originele registers in de lokale archieven of in het Rijksarchief (die de registers, neergelegd bij de rechtbanken van eerste aanleg, bewaren).

ZOEKEN IN PAROCHIEREGISTERS

Via de zoekwebsite van het Rijksarchief kunt u nu al 27.327 parochieregisters doorzoeken. De komende maanden zal dit aantal stijgen, aangezien het Rijksarchief en het Stadsarchief Gent een overeenkomst hebben afgesloten om de registers van de acht Gentse centrumparochies te digitaliseren. Volgens planning zullen die digitale akten begin 2017 via de website te consulteren zijn. Vrijwilligers zijn al jaren in het Gentse Stadsarchief bezig met het analyseren en invoeren van de gegevens uit de Gentse parochieregisters. De resultaten van hun werk zullen in de databank van het Rijksarchief worden opgenomen en via de zoekrobot 'Zoeken naar personen' te vinden zijn.

ONTBREKENDE PAROCHIEREGISTERS OPSPOREN

Van de parochies die niet in de lijst voorkomen, zijn de registers (nog) niet gedigitaliseerd, ofwel omdat de registers verloren gegaan zijn (vernietigd door brand als het gevolg van bombardementen tijdens de Eerste of Tweede Wereldoorlog, weggegooid na waterschade opgelopen door overstromingen, diefstal voor verkoop op rommelmarkten in het buitenland), ofwel omdat de registers worden bewaard in stads- of gemeentearchieven die nog geen digitaliseringscontract hebben afgesloten, bij privépersonen of bij verenigingen. Het Rijksarchief stelt alles in het werk om ook deze registers online toegankelijk te maken en zo de digitale collectie te vervolledigen.

Annalies Coenen
Algemeen Rijksarchief Brussel

Archives Portal Europe. Op zoek naar Gent in een Europese archiefcontext

Archives Portal Europe (APE) is een overkoepelende Europese archiefdatabank met beschrijvingen van archiefbestanden, inventarissen en gereleerde gedigitaliseerde documenten uit heel Europa (www.archivesportaleurope.net). Met een zoekactie zoek je in de beschrijvingen van liefst 2124 Europese bewaarinstellingen. Het platform was in een eerste fase alleen bedoeld voor gegevensinvoer vanuit de nationale archiefdiensten (voor ons land: het Rijksarchief). Sinds 2016 staat APE open voor beschrijvingen vanuit het brede archiefveld.

Op dit ogenblik bevat het APE-portaal voor België alleen ongeveer 23.500 toegangen (inventarissen) en 6,5 miljoen beschrijvingen van archiefmateriaal bewaard in openbare archiefinstellingen. Dit is nog maar een begin. Het is de bedoeling dat de databank gegevens over zo veel mogelijk Belgische publieke én private archiefbewaarpplaatsen zou bevatten.

Om de uitbreiding van het aanbod te verwezenlijken stelt APE voor elk land een country manager aan die de aanvoer van nieuwe beschrijvingen vanuit zijn land coördineert. In België neemt het Algemeen Rijksarchief deze rol op. Bewaarinstellingen kunnen via deze country manager hun inventarissen aanbieden aan APE. Om die gegevensoverdracht te vergemakkelijken biedt Archiefbank Vlaanderen de mogelijkheid om de gestandaardiseerde metadata op bestandsniveau die in deze databank aanwezig zijn, te laten doorstromen naar het Europees niveau. Archiefbank Vlaanderen werd met het oog op die werkwijze door het APE-team erkend als partner (authorised party).

GEGEVENSOVERDRACHT VANUIT ARCHIEFBANK VLAANDEREN

Archiefbank Vlaanderen verzamelt sinds 2002 beschrijvingen van private archiefbestanden en collecties (<http://www.archiefbank.be>). Dit zijn archieven van personen, families, verenigingen en bedrijven in Vlaanderen, bewaard in archiefinstellingen of bij de archiefvormers (personen, bedrijven,...) zelf. De doelstellingen van APE en Archiefbank Vlaanderen zijn gelijkaardig: online een overzicht van archieven in een bepaalde regio aanbieden. Samenwerking ligt dus voor de hand. Anders dan

Zoeken in Archives Portal Europe naar 'Gent' in de titels van archiefbeschrijvingen waaraan digitale bestanden zijn gekoppeld

APE beschikt Archiefbank Vlaanderen over een invoermodule om gegevens manueel toe te voegen. Invoeren kan via het aanmeldingsformulier op de website of via een invoerdersaccount. Met de toestemming van de invoerder kunnen de gegevens opgenomen in de Vlaamse databank nu doorstromen naar APE.

Zo biedt Archiefbank Vlaanderen zijn participanten de mogelijkheid om hun bestanden op Europees niveau te valoriseren. Na een consultatieronde met alle participanten wil Archiefbank in de loop van 2017 een eerste gegevensoverdracht realiseren. Daarmee wil Archiefbank bijdragen tot de verdere ontwikkeling van *Archives Portal Europe* en tot de ambitie om ook private archieven hierin op te nemen.

WAT HEEFT APE TE BIJDEN?

De website van Archives Portal Europe plaatst het zoekvenster centraal op de homepage, die ook in het Nederlands toegankelijk is. Via het tabblad 'uitgebreid zoeken' in de balk bovenaan kun je gecombineerde zoekopdrachten ingeven. Hier zoek je naar keuze in 'archieven' (archiefonderdelen met

Een Gents stadsgezicht van honderd jaar geleden, dat binnenkort weer actueel wordt: de (open) Nederschelde aan de Reep en de Wijdenaardbrug, met de Nationale Bank, het Geraard de Duivelsteen, het Lieven Bauwensplein en het Bisschoppelijk Seminarie op de achtergrond. Landesarchiv Baden-Württemberg, Abt. Staatsarchiv Sigmaringen N 1/68 Nr. 1707 Bild 1, <http://www.landearchiv-bw.de/plink/?f=6-113512-1>

link naar gedigitaliseerde archiefstukken), 'namen' (archiefvormers of gerelateerde personen) of 'archiefstellingen' (bewaarplaatsen). Wie zoekt in 'archieven' kan een zoekterm intikken en/of die verfijnen door één of meerdere landen/archiefstellingen te selecteren (hiervoor klik je op het gele driehoekje naast 'selecteer landen/archiefstellingen'). De boomstructuur landen/instellingen is hiërarchisch opgebouwd: via de landen daal je af naar de archiefstellingen, met daaronder de archievenoverzichten of themagidsen en nog lager de inventarissen/toegangen. Onder de toegangen vind je ten slotte de archiefbestanddelen, die je kan consulteren in een archiefinstelling. Een zoekopdracht in 'archieven' kan een resultaat op één van deze vier niveaus (archiefstelling, archievenoverzicht, inventaris, archiefbestanddeel) opleveren.

Hoewel de structuur van de databank in een (Europese) taal naar keuze toegankelijk is, zijn de archiefbeschrijvingen alleen in de taal van het land of regio in kwestie beschikbaar. Wie op zoek is naar informatie over een bepaald thema of onderwerp moet hiermee rekening houden en bijvoorbeeld een zoekterm in verschillende talen ingeven om een goed resultaat te krijgen. Is er dan geen thesaurus? Toch wel: via het tabblad 'thema's' in de balk bovenaan de homepagina vind je een lijst met onderwerpen. Die lijst is voorlopig beperkt, maar zal uitgebreid worden. Of de zoekresultaten bekomen via deze thematische lijst representatief zijn, is een andere vraag (zo geeft het thema 'kloosters' maar één beschrijving en zijn alle (58) beschrijvingen met betrekking tot de 'vroeg moderne periode' in

één enkele Franse archiefbewaarplaats te vinden). Een zoektocht door dit Europees portaal kan bijzonder interessant zijn om archiefstukken van en over internationale figuren en organisaties te traceren. Ook een thematische zoektocht kan je onderwerp in een bredere context plaatsen.

ZOEKEN IN 'ARCHIEVEN' NAAR... GENT

Een zoekactie naar 'Gent' is een goede verkennende oefening naar de mogelijkheden en beperkingen van het Archives Portal Europe in zijn huidige staat. Om de 'ruis' (niet relevante items) in de zoekresultaten te beperken, zoeken we alleen in de Titel (die keuze selecteer je in het linkervak) en alleen in beschrijvingen waaraan digitale bestanden ("representaties") gekoppeld zijn (die keuze vink je aan in het rechtervak). In de linkerkolom naast de lijst met zoekresultaten zien we dat er beschrijvingen uit zes landen werden gevonden en uit welke archiefinstellingen die komen. Je krijgt ook een overzicht van het type digitaal object (bijvoorbeeld tekst of afbeelding) en van de datering (per periode van twee eeuwen). De lijst met resultaten kan je sorteren op relevantie, datum, titel en nummer. Als je klikt op de titel, dan krijg je de volledige beschrijving te zien. Rechts van de lijst zoekresultaten zie je alvast een ingekort overzicht van elke beschrijving. De overzichtslijst links kan je gebruiken als menu om het zoekresultaat verder te verfijnen. Als we bij voorbeeld de zoekactie naar 'Gent' beperken tot Duitsland, dan krijgen we onder meer foto's met Gentse stadsgezichten tijdens de Eerste Wereldoorlog (afkomstig van het Fotoatelier Kugler in Sigmaringen) te zien, naast enkele tekststafiches met verordeningen van het militaire bestuur. Onvermijdelijk duiken er in de zoekresultaten ook items op die niet naar de stad Gent verwijzen, maar bijvoorbeeld naar andere plaatsen zoals Sas-van-Gent in Nederland of de Gelderse heerlijkheid Gent of naar personen met de familienaam "van Gent".

Het opzetten van duurzame overkoepelende archiefdatabanken is een werk in progress, maar de voorlopige resultaten van Archives Portal Europe zijn een stimulans om mee te investeren in de verdere ontwikkeling van dergelijke digitale infrastructuur.

Michel Vermote
Archiefbank Vlaanderen

Vulferus: databank archeologisch depot

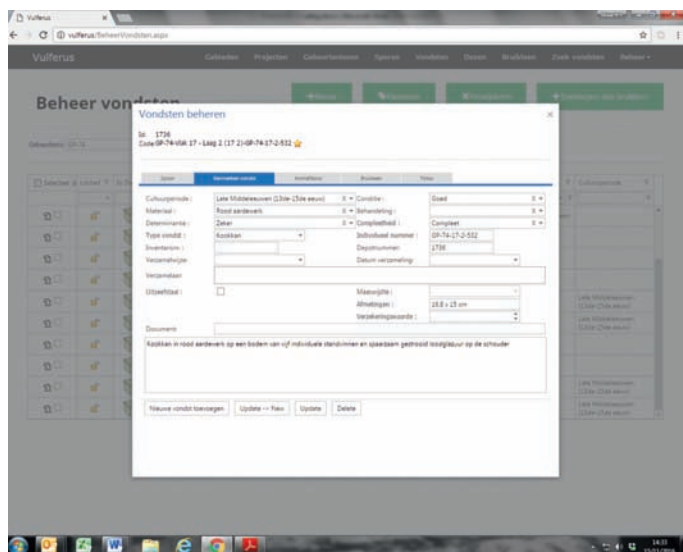
De Vulferus-databank is vernoemd naar de (enige met naam bekende) man die bijna duizend jaar geleden in het atrium van de abdijkerk van Sint-Pieters werd begraven. De databank werd ontwikkeld door Digipolis in samenwerking met Stadsarcheologie Gent als beheersinstrument voor het archeologisch depot in De Zwarte Doos. Dit depot fungeert als bewaarplaats van alle archeologische ensembles afkomstig van onderzoek in Gent en Zelzate.

Het eerste doel van de databank is om alle administratieve gegevens over het archeologische ensemble en het onderzoek dat het heeft voortgebracht, te verzamelen en te bewaren. Een GIS (Geografisch Informatie Systeem) toepassing duidt de plaats van het onderzoek aan op een kaart. De belangrijkste functie van de databank is de inventarisatie van de vele archeologische vondsten en bodemstalen. Die worden in bulk per context en per materiaalsoort geregistreerd. Extra informatie, zoals het vondsttype en de eventuele bewerking en/of versiering kan hier worden toegevoegd. Museumwaardige archeologische vondsten worden apart geïnventariseerd om bruikleenaanvragen op een eenvoudige manier te kunnen behandelen. Andere functionaliteiten zijn het beheer van bruiklenen, de conditiecontrole en het afstoten van archeologische ensembles of delen daarvan. Ten slotte heeft Vulferus een uitgebreide zoekfunctie, die het mogelijk maakt om de collectie op een eenvoudige en transparante manier te doorzoeken.

De Vulferus-databank is nog niet online beschikbaar, maar zal dat in toekomst wel worden. Tot dan is het beheerssysteem op aanvraag te consulteren in De Zwarte Doos.

Maarten Berkers
Stadsarcheologie Gent

Voorbeeld van een beschrijving van een archeologische vondst in Vulferus: een 14de-eeuwse kookkan in rood aardewerk, afkomstig van het archeologisch onderzoek in de Gentse Sint-Pietersabdij in 1974 (De Zwarte Doos, Stadsarcheologie Gent)

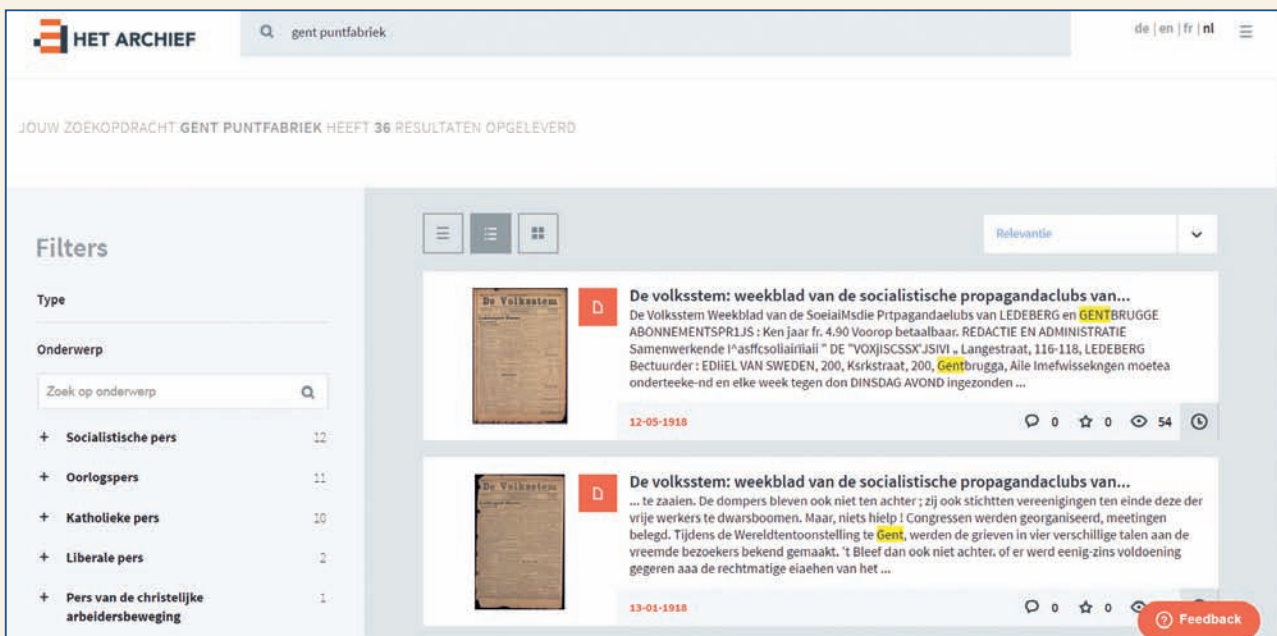
Nieuws van de Grote Oorlog

Welk nieuws stond er exact honderd jaar geleden op de voorpagina's van de kranten? Berichtte men enkel over het oorlogsgebeuren of was er ook plaats voor faits divers?

Via www.hetarchief.be doorzoek je zelf het nieuws van de Grote Oorlog.

De online databank *Nieuws van de Grote Oorlog* is één van de grootste online verzamelingen persmateriaal uit de Eerste Wereldoorlog. De digitale kranten, frontblaadjes en tijdschriften zijn dankzij de samenwerking van VIAA (Vlaams Instituut voor Archivering) en zijn partners toegankelijk voor iedereen. De website geeft toegang tot meer dan 360.000 pagina's Belgisch persmateriaal. Voor onderzoekers die werken rond de Eerste Wereldoorlog is dit een onontbeerlijk instrument, maar ook het brede publiek kan met deze toegankelijke website aan de slag. Terwijl het gedigitaliseerde materiaal ter beschikking staat, blijven de originele exemplaren veilig bewaard voor de toekomst in hun bewaarinstellingen.

De databank bevat zowel frontblaadjes en 'illegale' publicaties (kranten, week- en maandbladen, pam-

Zoeken naar 'Gent' en 'Puntfabriek' geeft 36 resultaten (publicaties waarin beide zoektermen voorkomen).

De lijst wordt aangevoerd door twee edities van *De Volksstem: weekblad van de socialistische propagandaclubs van Ledeberg en Gentbrugge*, uit 1918 (collectie Amsab-ISG). De inhoudelijke analyse van de eerste publicatie door middel van OCR (optische karakterherkenning) behoeft nog menselijk verbeterwerk

fletten en vlugschriften) uit de Eerste Wereldoorlog als 'legale' publicaties uitgegeven met toestemming en onder censuur van de Duitse bezetter. De kranten op www.hetarchief.be zijn vrij doorzoekbaar op trefwoord. Hierdoor is *Nieuws van de Grote Oorlog* een uiterst gebruiksvriendelijke tool. Daarnaast kan je ook zoeken op plaats van uitgave, filteren op naam

van een krant of publicatiedatum. Via blogs worden thema's met betrekking tot de Eerste Wereldoorlog nader toegelicht en voorzien van een collectie relevante kranten. Als gebruiker kan je ook zelf kranten en artikelen verzamelen in online collecties. VIAA staat bovendien in voor een verdere optimalisatie van de website, waardoor zoeken naar informatie in de kranten in de toekomst nog gemakkelijker zal worden.

Door de grote variatie in het uitgebreide aanbod op www.hetarchief.be kan je meer dan enkel historische feiten opzoeken over de Eerste Wereldoorlog. *Nieuws van de Grote Oorlog* bevat een amalgaam aan kranten van verschillende strekkingen en in verschillende talen. Het Archief kan daarom ook voor minder voor de hand liggende vragen heel interessant zijn. De kranten geven bijvoorbeeld eveneens de algemene tijdsgeest weer van het begin van de twintigste eeuw, leveren informatie over sociaaleconomische en culturele aspecten van de samenleving anno 1914-1918 en berichten over heel uiteenlopende onderwerpen. Je kan tevens op zoek gaan naar boeiend en origineel beeldmateriaal.

Hetarchief.be is een levende databank: nieuwe blogs en collecties verschijnen in vier talen en houden de website up-to-date door aan te sluiten bij actuele thema's.

In 2018 zal de honderdste verjaardag van het einde van de Grote Oorlog wereldwijd worden herdacht. Hou *Nieuws van de Grote Oorlog* zeker in de gaten om op de hoogte te zijn van VIAA's plannen voor de slotherdenking van de Eerste Wereldoorlog in 2018!

Babette Weyns
VIAA

Inhoud

- 1 Zoeken naar personen in de collecties van het Rijksarchief
- 4 Archives Portal Europe. Op zoek naar Gent in een Europese archiefcontext
- 6 Vulferus: databank archeologisch depot
- 7 *Nieuws van de Grote Oorlog*

Colofon

@rchieflink is de driemaandelijks nieuwsbrief van 't Archief. Gent on Files (GOF), de vriendenkring van het Stadsarchief Gent

Het abonnement is begrepen in de lidmaatschapsbijdrage van de vzw: 20 euro individuele leden, 25 euro gezin, 35 euro steunende leden en 250 euro ereleden. Een los nummer kost 5 euro.

Rekeningnummer:

IBAN: BE31 0003 2520 7755 BIC: BPOTBEB1

Contactgegevens GOF

De Zwarte Doos, Stadsarchief Gent
Dulle-Grietlaan 12, 9050 Gentbrugge
Tel. (09) 266 57 60
E-mail: stadsarchief@stad.gent
E-mail: gentonfiles@gmail.com
Web: www.gentonfiles.be
www.facebook.com/gentonfiles.gof/

Coördinatie en eindredactie

Guy Dupont, Pieter-Jan Lachaert,
Marie Christine Laleman, Valérie Meillander,
Piet Veldeman

Foto's en illustraties

Amsab-ISG, Georges Antheunis (Stadsarcheologie Gent), Maarten Berkens (Stadsarcheologie Gent), Annelies Coenen (Algemeen Rijksarchief Brussel), Landesarchiv Baden-Württemberg

Ontwerp logo

Erika Vanderstockt

Verantwoordelijke uitgever

Piet Veldeman, Ooistraat 10, 9041 Oostakker

Vormgeving

Candace Verbeke

Druk

NV Drukkerij Verbeke, Gent

ISSN - nummer: 1376-2966